

Haberi Doğrulama Yöntemleri

1

Doğrulayın

Bir haberin veya bilginin doğruluğundan emin olmak için, aynı haberi farklı platformlardan araştırın. Bir haberi farklı kaynaklardan araştırmak, incelemek, akıl süzgecinden geçirerek objektif olabilmek, haberi-bilgiyi doğrulamanın en önemli yöntemidir.

2

Kaynak Güvenilir mi ?

Haberin veya bilginin kaynağı kim, ne? "İletişim Bilgileri" ve "Hakkımızda" bölümleri olmayan kaynaklara güvenmeyin.

3

Eleştirel olun ve Sorgulayın!

İnternette karşılaştığınız bilgilere karşı sağlıklı bir şüphe ve eleştirel bir bakış açısı edinin. Sorgulayın, haberin amacı gerçekten haber vermek mi, yoksa yanıltılmak mı?

4

Hemen İnanmayın!

Özellikle sosyal medya mecralarında karşılaştığınız haberlere hemen inanmayın. Haber hakkında arka plan bilgileri edinin. Gerekirse resmi ve ilk kaynakla iletişime geçin.

5

Tarihi İnceleyin

Yalan haberlerdeki tarihler ve saatler tutarsız veya değiştirilmiş olabilir. Tarihe, yere ve görsellere dikkat edin.

6

Paylaşmadan Önce Düşünün!

Bazı haberler yönlendirme, yanıltma ve provokasyon amacı taşıyor olabilir. Özellikle sosyal medya mecralarda "doğrulama yapmadan" ve ne amaçla dolaşımda olduğundan emin olmadan paylaşmayın!

7

İddialı Başlıklara ve Reklamlara Dikkat!

Olağan dışı iddialar, ilgi çekmek için abartılmış başlıklar ve çok fazla kullanılmış noktalama işaretleri, genellikle asılsız haberlere veya reklam içerikli haberlere aittir.

8

URL/ Adres Gerçek mi?

Sahte haber siteleri, güvenilir ve resmi haber kaynaklarına çok benzeyen, taklit edilmiş bir adres (URL) kullanırlar. İnternet adreslerine dikkat edin.

9

Görselleri Doğrulayın

Sahte haber ve bilgiler, montajlanmış, garip görüntüler veya videolar içeriyor olabilir. Görselleri doğrulamak için arama motorlarında aratarak, görselin hangi zamana ait olduğunu, ne zaman yayımlandığını görebilirsiniz.

10

Parodi veya Reklam mı?

Bazı web siteleri, parodi, reklam veya sahte haber üretip bunları yaymak amacıyla kuruluyor. Bunun bilincinde olun.

Milli Eğitim Bakanlığımızın protokollerine,
Avrupa komisyonu eSafety hareket eylem planımıza göre

OKULUMUZ ÖĞRENCİLERİ İZİNSİZ CEP TELEFONU ve TAŞINABİLİR AYGIT KULLANAMAZ

İNCİNSEN DE

İYİ DAVRAN İTİBAR KAZAN

İnternet büyük bir kutüphane. Bu kütüphanedeki faydalanımları iyi davranışın sonucu olarak elde edebilirsiniz. İyi davranışın sonucu olarak itibar kazanırsınız. İnternette zorbalıklar yaşamazsanız. Sana nasıl davranılmasını istiyorsan sen de böyle davran.

HAZIR DAVRAN MEDENİ BİR

Gerçek hayatta da İnternette de insanlara karşı nazik davran. Gerçek hayatta farkı, İnternette farklı davranışlar sergileme. İnternette kaba insanların seni de kaba davranmaya sevk etmesine izin verme. Yapılanın yanlış olduğunu söyle ve onlara farklı bir kişi.

CESUR OLARLA KORUMA

İnternette seni tehdit ya da istismar edenlerden korkma cesur ol. Bunu aileme, öğretmenime ve güvendiğin bir yetkine paylaş. İnternette tehdit ve istismar amaçlı kullanımlara fırsat verme. İlgili birimlere şikâyet et.

YERİNİ ETME İNTERNETLE YERİNİ

İnternette her bilgiye İtibar etme. Çünkü her bilgi doğru olmayabilir. Bunların doğruluğunu, güvenilir kaynaklardan kontrol et. Bilginin doğruluğunu kontrol etmeden yalan haberlerle bukeyilerin İtibarını zayıflatılmamasına dikkat et. Şeyler düşün. Bu yalan haber seninle ilgili oluyorsa nasıl davranırsın.

TEHDİT ETME ÖRNEK OL

İnsanları tehdit etme en kolay şeydir. Davranışın medeni bir şekilde yapılmaz. Tehdit ve hakaret etme. Gerçek hayatta da İnternette de birisiyle tartışırken, kullandığın ifadelerin karşındaki insanların incinmesini. Kötü örnek değil, iyi örnek olmaya özen göster.

MEDENİ OL ZORBA OLMA

Gerçek hayatta veya İnternette saygısız ve kaba insanlarla karşılaşabilirsin. Bunların saygısızlık ve zorbalıklarına maruz kalabilirsin. Medeni şekilde onları uyut. Zorbalığa devam etmeme ihtiyacı olan ve o kişiye engelleyici şikâyet hakkını kullan.

ETİK DAVRAN SAVUNULU OL

Gerçek hayatta veya İnternette de uyulması gereken kurallar vardır. Etik davranış, saygı olmaya ve bu kurallara uymayı gerektirir. İnternette insanların zarar vermek için kullanılmayın. Edindiğiniz bilgilerin kaynağını belirtin.

"İncitdiğin Yerden İncinirsin."

İNCİTENİ ENGELLE

T.C Anayasasına,
Milli Eğitim Bakanlığımızın protokollerine,
Avrupa komisyonu eSafety hareket eylem planımıza,
Çocuk hakları beyannamesine,
Avrupa insan hakları beyannamesine göre

OKULUMUZDA İZİNSİZ FOTOĞRAF ÇEKEMEZSİNİZ

Bu, kişinin hak ve özgürlüklerini ihlal eder

BİLİNÇLİ & GÜVENLİ İNTERNET KULLANIMI İÇİN

10

AİLELE PAYLAŞ

01

Bilgisayarım, akıllı telefonum ya da diğer elektronik cihazlarım aracılığıyla beni rahatsız eden bir kişi veya durum olursa derhal bunu ailemle paylaşacağım.

KİŞİSEL BİLGİLERİNİ PAYLAŞMA

06

Ev adresimizi, telefon numaramı, aileme ait iş yeri ve telefon bilgilerini onların haberi ve izni olmadan kesinlikle hiç kimseye paylaşmayacağım.

AİLENDEN MÜSAADE AL

02

Aile büyüklerimden müsaade almadan kendime veya başkalarına ait hiçbir fotoğrafı, videoyu ve görsel materyali sosyal ağlarda ya da diğer online platformlarda paylaşmayacağım.

ŞİFREİNİ PAYLAŞMA

07

Bilgisayarım, sosyal medyada ve mobil cihazlarımda kullandığım şifreleri ailem dışında kimseye söylemeyeceğim. Bu şifreleri isteyen bir arkadaşım bile olsa, hemen anneme veya babama haber vereceğim.

İZİNLİ İLETİŞİM KUR

03

Anne ve babamın haberi ve izni olmaksızın, tanımadığım kişilerle online olarak görüşmeyeceğim. Böyle kişilerle akıllı telefon aracılığıyla iletişim kurmayacağım.

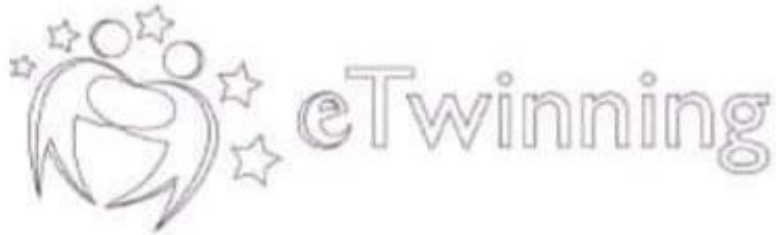
İÇERİĞİ AİLELE BELİRLE

08

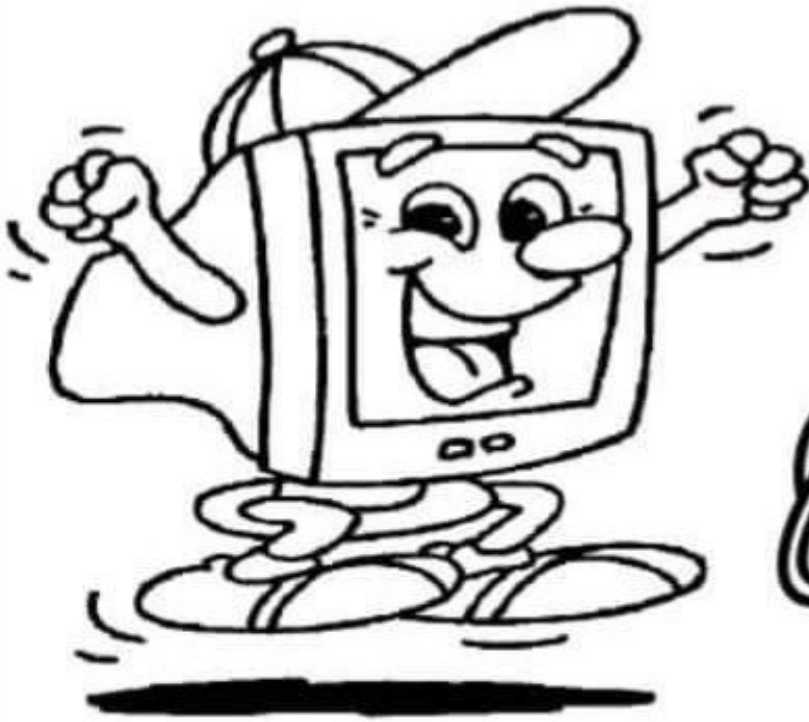
İnterneti ve sosyal medyayı kullanacağım zamanı, ziyaret edebileceğim web sitelerini ve uygulamaları aile büyüklerimle birlikte belirleyeceğiz.

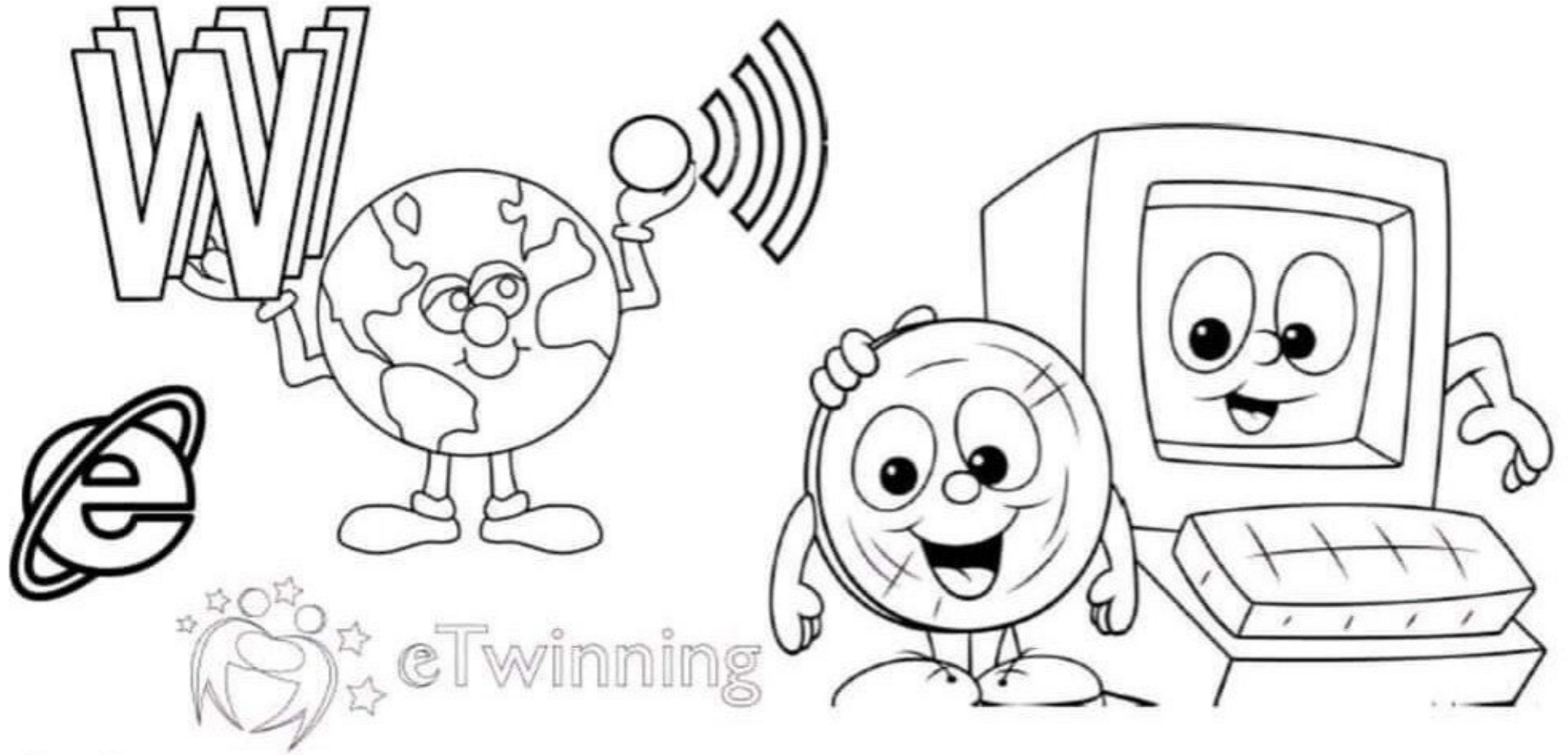
KIŞISEL

BİLGİLERİNİ

KORU !

FILITRELEME PROGRAMLARI KULLANIN !

Güvenli İnternet Günü 2020

10-11
Şubat

Hep Birlikte Daha İyi Bir İnternete

www.gig.org.tr

www.saferinternetday.org

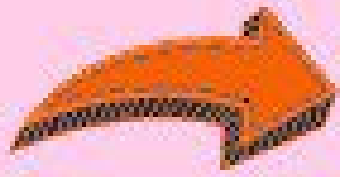
eTwinning

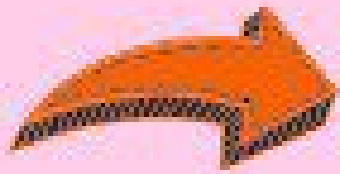
ŞİFRELERİNİ

KİMSEYLE PAYLAŞMA !

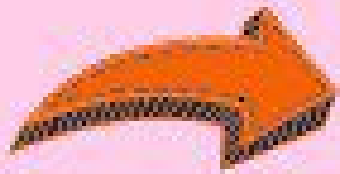
İnterneti Güvenli Kullanmak İçin:

Çocuğunuzla ziyaret ettiği siteler hakkında konuşun.

Antivirüs programları ve aile filtreleri kullanın.

Çocuğunuzun izlediği videoları ve oynadığı oyunları gözlemleyin.

GÜVENLİ İNTERNET KULLANIMI

eTwinning

ŞİFRELERİNİ

KİMSEYLE PAYLAŞMA !

SOSYAL MEDYADA FAZLA BİLGİ PAYLAŞMA

**Kimlik bilgilerin
Şifren**

**Fotoğrafların
Kişisel bilgilerin**

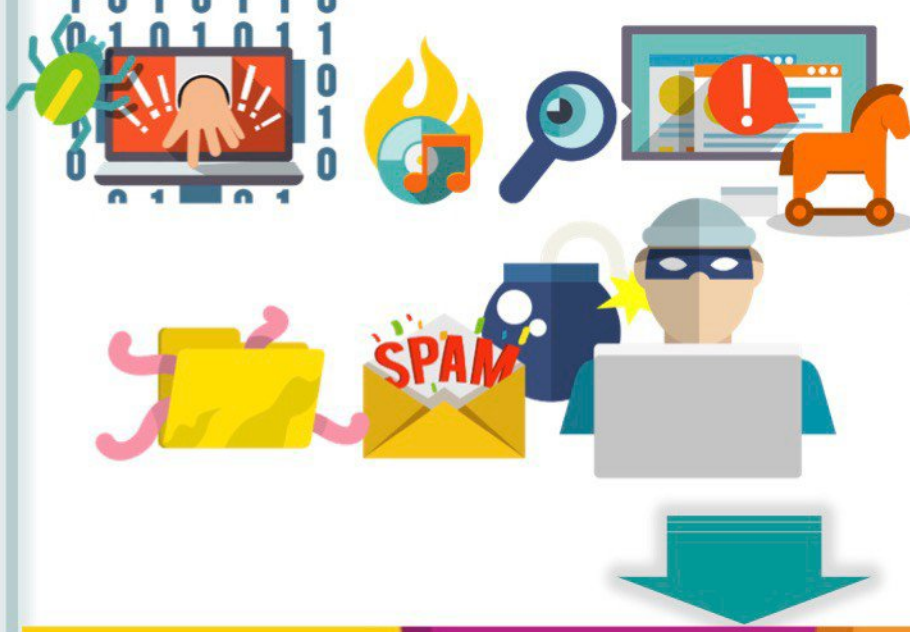
**Telefon numaran
Kredi kartı bilgilerini**

İnternette Güvende misin?

İnternette yaptığın bazı işlemlerde **kimlik bilgileri, şifreler, adres bilgileri** ve **kişisel birçok bilgiyi** paylaşırsın.

Böyle bir durumda bilgisayarın ve sen tehlike altındasınız demektir.

Hem eğlenip hem de internette güvende kalmak istiyorsan birtakım önlemler almak zorundasın.

İnternetteki sakıncalı siteler ve kötü niyetli kişilerle kişisel bilgilerinizi paylaşmayın.

Güvenli olmayan sitelerden dosya, müzik ve oyun indirmeyin.

Tanımadığınız kişilerle internette iletişim kurmayın.

Güçlü şifreler belirleyin ve şifrelerinizi kimseye paylaşmayın.

BİLGİSAYARINI VIRÜSLERDEN KORUMALISIN !

Çocuklar, İnternetteki Güvenliğiniz İçin 5 Altın Kuralı Takip Edin

Tanışma

Unutma, onlarla uzun süredir sohbet ediyor olsan bile internetteki arkadaşların halen birer yabancısıdır. Tanımadığın insanların niyetini bilemezsin ve zarar görebilirsin. İnternette kimseyle asla tanışma ve görüşme, tanımadığın kişilerin arkadaşlık tekliflerini kabul etme.

Ailene anlat

Eğer internette bir kişi veya bir şey seni rahatsız ediyor veya üzüyorsa ailene anlat. İnternette yaşadığın tüm olumsuzlukları ailene çekinmeden anlatmalısın.

Kabul etme

Tanımadığın ve güvenmediğin insanlardan gelen e-posta, mesaj, resim veya dosyaları kabul etme ve açma çünkü virüsler veya hoşuna gitmeyen mesajlar içeriyor olabilir.

İnanma

İnternette konuştuğun kişiler, kim oldukları hakkında sana yalan söylüyor olabilirler, herkese inanma. İnternette sohbet etmek istiyorsan, bunu yalnızca gerçek hayattaki arkadaşların veya ailenle yapmak en iyisidir.

Paylaşma

İnternette kişisel bilgilerini vermemeye dikkat et. Bulduğun yeri, telefonunu, şifreni asla kimseyle paylaşma ve güvende kal.

www.guvenliweb.org.tr

www.gim.org.tr

Gerçek Hayatta
İyilikler ve Kötülükler
Olduğu Gibi
İnternetin de
İyilikleri ve Kötülükleri
Vardır!!!

İNANMA

İnternette konuştuğun kişiler, kim oldukları hakkında sana yalan söylüyor olabilirler, herkese inanma. İnternette sohbet etmek istiyorsan en iyisi sadece gerçek hayattaki arkadaşların ve ailenle sohbet etmektir.

KİŞİSEL BİLGİLERİNİ PAYLAŞMA

İnternette kişisel bilgilerini paylaşırken çok dikkatli ol. Bulduğun yer, telefonun, şifren gibi kişisel bilgilerini asla kimseyle paylaşma ve güvenli kal.

TÜRKÇEYİ DÜZGÜN VE DOĞRU KULLAN

Güzel Türkçemizi koru, düzgün ve doğru kullan. Anlamsız kısaltmalar, yabancı kelimeler, bozuk cümleler kullanma. İnan ki Türkçeyi doğru kullandıkça kendine olan saygın artacak.

D

DOĞRULA

İnternette edindiğin her bilgi doğru olmayabilir. İnternette yanlış, yanıltıcı ve yönlendirici bilgiler de olduğunu unutma ve bilgiyi farklı web sitelerinden, kitaplardan, kişilerden doğrula.

K

KABUL ETME

Tanımadığın ve güvenmediğin insanlardan gelen e-posta, mesaj, resim veya dosyaları kabul etme ve açma çünkü virüsler veya hoşuna gitmeyen mesajlar içeriyor olabilir.

A

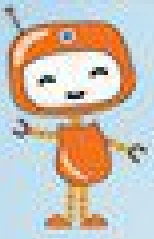
AİLENE ANLAT

Eğer internette bir kişi veya bir durum seni rahatsız ediyor veya üzüyorsa ailene anlat. İnternette yaşadığın tüm olumsuzlukları ailene çekinmeden anlatmalısın.

T

**Kitap okumak,
spor yapmak,
bir bitki yetiřtirmek,
bir hayvan beslemek,
arkadařlarıyla vakit
geçirmek,**

**çocuđunuzu
internet
bağımlılığından
korur ve ona başka
dünyaların da
olduğunu öğretir.**

Çocuklar, İnternetteki Güvenliğiniz İçin 5 Altın Kuralı **TAKİP** Edin!

Tanışma

Unutma, onlarla uzun süredir sohbet ediyorsan bile internetteki arkadaşların halen birer yabancıdır. Tanımadığın insanların niyetini bilemezsin ve zarar görebilirsin. İnternette kimseyle asla tanışma ve görüşme, tanımadığın kişilerin arkadaşlık tekliflerini kabul etme.

Ailene anlat

Eğer internette bir kişi veya bir şey seni rahatsız ediyor veya üzüyorsa ailene anlat. İnternette yaşadığın tüm olumsuzlukları aileye çekinmeden anlatmalısın.

Kabul etme

Tanımadığın ve güvenmediğin insanlardan gelen e-posta, mesaj, resim veya dosyaları kabul etme ve açma çünkü virüsler veya hoşuna gitmeyen mesajlar içeriyor olabilir.

İnanma

İnternette konuştuğun kişiler, kim oldukları hakkında sana yalan söylüyor olabilirler, herkese inanma. İnternette sohbet etmek istiyorsan, bunu yalnızca gerçek hayattaki arkadaşların veya ailenle yapmak en iyisidir.

Paylaşma

İnternette kişisel bilgilerini vermemeye dikkat et. Bulduğun yeri, telefonunu, şifreni asla kimseyle paylaşma ve güvende kal.

İNTERNETTE ÖNCE DÜŞÜN SONRA PAYLAŞ!!!

D

PAYLAŞIMIN
DOĞRU MU?

Paylaştığımız bilgilerin doğruluğundan emin olmalıyız.

Ü

PAYLAŞIMIN
ÜRETKEN Mİ?

Faydalı ve gerekli bilgiler içeriyor mu kontrol etmeliyiz.

Ş

PAYLAŞIMIN
ŞAHSİ Mİ?

Kimlik bilgileri, telefon numarası gibi özel bilgiler içermemesine dikkat etmeliyiz.

Ü

PAYLAŞIMIN
ÜZÜCÜ MÜ?

Arkadaşlarımızı, ailemizi üzecek, incitecek paylaşımları yapmamalıyız.

N

PAYLAŞIMIN
NAZİK Mİ?

Türkçe'yi düzgün kullanmaya, argo kelimeler ve kaba bir dil kullanmama ya özen göstermeliyiz.

www.guvenliweb.org.tr

www.gim.org.tr